Voorwoord

Timothy Colleman, Yves T'Sjoen, Annelies Verdoolaege en Martina Vitackova

Het zesde colloquium over het Afrikaans vond plaats aan de Universiteit Gent op 17 en 18 oktober 2019, daags na de Mandelalezing door Breyten Breytenbach in de Aula en het gesprek van Margriet van der Waal met de schrijver (op initiatief van het Afrika Platform van de UGent). Het Gents Centrum voor het Afrikaans en de Studie van Zuid-Afrika, onderzoeksgroep van de UGent, organiseerde met de steun van FWO-Vlaanderen en verschillende UGent-vakgroepen het symposium in Het Pand. Zoals tijdens de vorige edities presenteerde het programma onderzoek in twee disciplines: taal- en letterkunde van het Afrikaans. Het thema van het taalkundige deel van het colloquium was 'Taalvariatie in het Afrikaans', waaronder zowel variatie binnen het hedendaagse Afrikaans (langs geografische, sociale, etnische, stilistische, generationele en andere lijnen) als variatie in de tijd kan worden verstaan. Onderwerpen die aan bod kwamen, omvatten de verhouding tussen het Standaardafrikaans en andere variëteiten, de status en het gebruik van het Kaaps, het restandaardiseringsdebat, het gebruik van het Afrikaans, de opkomst van nieuwe sociolecten, enzovoort. Ook waren er bijdragen waarin de hedendaagse variatie in de eigenschappen of het gebruik van specifieke lexicale of grammaticale fenomenen in kaart werd gebracht. De plenaire spreker voor het taalkundige deel van het colloquium was Gerald Stell (The Hong Kong Polytechnic University), die de resultaten belichtte van nieuw onderzoek naar verschillende variëteiten van het Afrikaans in Namibië.

Het letterkundige deel was integraal gewijd aan het literaire oeuvre van Breyten Breytenbach. We vierden in 2019 niet alleen de tachtigste verjaardag van Breytenbach, maar ook de vijfde verjaardag van zijn toetreding als doctor honoris causa tot de universitaire gemeenschap in Gent. Bovendien werd de Gentse leerstoel Zuid-Afrika: talen, literaturen, cultuur en maatschappij in het academisch jaar 2019-2020 bekleed door Louise Viljoen en is het werk van Breytenbach een van de belangrijke aandachtsgebieden in haar wetenschappelijke onderzoek. Vanuit transnationaal en intercultureel perspectief werd tijdens het colloquium aandacht besteed aan de aanwezigheid en kritische receptie van Breytenbach in de Lage Landen, in de francofone, Angelsaksische en anderstalige wereld. De internationale gestalten van Breytenbach in hun linguïstische en culturele inbedding waren het onderwerp van een geanimeerd en geschakeerd gesprek. Ook vertalers werden uitgenodigd voor een panelgesprek. Désirée Schyns (vakgroep Vertalers, Tolken en Communicatie, UGent) en Yves T'Sjoen

(vakgroepen Letterkunde & Talen en Culturen) traden als monitor op van een publiek gesprek over literaire vertaling, in samenspraak met Breytenbach. De literaire productie van Breytenbach circuleert in en wordt gepercipieerd vanuit verschillende taal- en cultuurgebieden, in (inter)nationale circuits, buiten het gebied waar initieel de productie van het schrijfwerk tot stand komt. Zowel poëticale en literair-esthetische als institutionele benaderingen kregen aandacht. In aanwezigheid van de leerstoelhouder, de schrijver en zijn vertalers in het Frans (Georges Lory) en Pools (Jerzy Koch) én met eminente internationale onderzoekers op het toneel werd gedurende twee dagen intensief gepraat over het omvangrijke literaire oeuvre, met vooral aandacht voor de internationale postuur. De internationale positionering van Breytenbachs oeuvre is in het onderzoek nog maar weinig belicht. In dit nummer van *TN&A* worden artikels aangeboden van referaten die in Gent voor een uitgebreid en zeer betrokken publiek naar voren zijn gebracht.

Gents Centrum voor het Afrikaans en de Studie van Zuid-Afrika (UGent)